

Wstęp do nauki o państwie i prawie
Study of state and law

Program studiów dla przedmiotu obowiązujący od cyklu kształcenia	2024/2025
Kierunek studiów	Psychologia
Rok i semestr studiów	Rok I/ Semestr studiów
Poziom kształcenia	Studia I stopnia
Profil kształcenia na kierunku	Ogólnoakademicki
Moduł kształcenia dla przedmiotu	Ogólny
Nazwa specjalizacji (jeśli przedmiot specjalizacyjny)	-
Status przedmiotu	Obligatoryjny

Forma zajęć	Liczba godzin		ECTS	Forma zaliczenia	Waga
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne			
Wykład	30	24	5	Egzamin	100%
Razem za zajęcia dydaktyczne	30	24			
Praca własna studenta	85	91			
Ogółem	125	125			

Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Zapoznanie studentów z problematyką państwa, jego ustroju i systemu organów, w tym genezą państwa i jego struktur, koncepcjami tworzenia państwa i typami państw, i podstawowymi zasadami ustroju politycznego i gospodarczego państwa.
2.	Przedstawienie zagadnień podstawowych z zakresu prawa, w szczególności przepisów prawnych i norm prawnych, ich rodzajów i struktur, problematyki obowiązywania prawa w czasie, przestrzeni i względem osób, podstaw systemu prawa, w tym typów i systemów konkretnych, wskazanie podstaw, w tym podstawowych pojęć tworzenia prawa, problematyki źródeł prawa, etapów tworzenia i stosowania prawa, wykładni prawa, podziału i koncepcji pojęcia i elementu stosunku prawnego, w tym treści, przedmiotu i podmiotów stosunku prawnego.
3.	Przygotowanie studentów do podjęcia krytycznej analizy nad kwestiami związanymi z państwem i aspektami prawa w oparciu o uznane teorie i naukowe perspektywy.

Efekty uczenia się

WIEDZA			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student zna i rozumie)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W1	Student rozumie charakterystykę systematycznego, naukowego podejścia do analizy kwestii związanych z państwem i prawem oraz wkład tej dyscypliny do nauk społecznych.	Ps_WG01_Lic Ps_WK02_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.
W2	Student zna podstawowe koncepcje opisujące ustroje państw.	Ps_WG07_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.
W3	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu prawa i polityki.	Ps_WK03_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.
W4	Student rozumie rolę zawodową psychologa w kontekście różnych uwarunkowań społecznych (prawnych i politycznych)	Ps_WK04_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.

UMIĘJĘTNOŚCI			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student potrafi)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
U1	Student potrafi porządkować i klasyfikować zagadnienia z zakresu ogólnej wiedzy państwie, prawie i polityce.	Ps_UW01_Lic	Egzamin pisemny – zadania otwarte.
U2	Student potrafi porównywać wskazane koncepcje państwa, ustroju i gospodarki wskazując na ich charakterystyki oraz mocne i słabe strony.	Ps_UW01_Lic	Egzamin pisemny – zadania otwarte.
U3	Student potrafi wyjaśnić podstawowe sposoby regulacji życia społecznego i gospodarczego poprzez mechanizmy prawne.	Ps_UW01_Lic	Egzamin pisemny – zadania otwarte.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student jest gotów do)	Odniesienie do efektów	Metody weryfikacji efektów uczenia się

		kierunkowych	
K1	Student jest gotów do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym i w społeczeństwie obywatelskim w świadomy sposób informowany wiedzą z zakresu nauk o państwie i prawie.	Ps_KR01_Lic	Aktywność na zajęciach (dyskusja, pytania i odpowiedzi)
K2	Student jest gotów do otwartego rozpatrywania zróżnicowanych opinii i poglądów dotyczących państwa, prawa i polityki.	Ps_KR01_Lic	Aktywność na zajęciach (dyskusja, pytania i odpowiedzi)
K3	Student jest gotów do uwzględnienia kontekstu politycznego w rozumieniu i interpretowaniu ludzkiego zachowania.	Ps_KR01_Lic	Aktywność na zajęciach (dyskusja, pytania i odpowiedzi)

Treści kształcenia

L.p.	Treść kształcenia (tematyka zajęć)	Liczba godzin	
		Wykład	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Wprowadzenie. Systematyczne podejście do analizy państwa i prawa – charakterystyka paradygmatu. Źródła wiedzy, proces formułowania i oceny argumentów w nauce o państwie i prawie.	3	3
2.	Pojęcie państwa. Geneza państwa. Typologiczna charakterystyka państwa. Państwo jako organizacja społeczna. Władza publiczna. Terytorium. Ludność. Pojęcie narodu i społeczeństwa.	4	3
3.	Państwo jako organizacja polityczna, hierarchiczna. Państwo jako organizacja suwerenna. Przymusowy charakter państwa. Aparat państwowy. Zasady ustroju państwa.	4	3
4.	Państwo w kontekście międzynarodowym. Suwerenność państwa - członka Unii Europejskiej. Międzynarodowe byty i organizacje polityczne.	4	3
5.	Forma państwa a forma rządów. Funkcje państwa. Struktura prawna państwa. Reżim polityczny. System wyborczy – podstawowe założenia	4	3
6.	Pojęcie i funkcje prawa. Źródła prawa. Prawo jako zjawisko polityczne. Rodzaje przepisów i norm prawnych. Podstawy prawa.	4	3
7.	System prawa i jego tworzenie. Obowiązki prawa w czasie, przestrzeni, względem zróżnicowanych podmiotów. Proces tworzenia prawa. Wykładnia prawa.	4	3
8.	Współczesne wyzwania polityczne i prawne. Potencjalne rozwiązania i mechanizmy zmiany. Samokształcenie w zakresie nauki o państwie i prawie – źródła, sposoby, strategie.	3	3
Razem		30	24

Metody kształcenia

Forma zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Wykład informacyjny i/lub problemowy z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, dyskusja, debata.

Warunki zaliczenia

Sposób zaliczenia	Wagi (%)
	Wykład
Egzamin pisemny	100%
Razem	1

Rozliczenie pracy własnej studenta

L.p.	Czynności w ramach pracy własnej	Szacowana liczba godzin	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Przygotowanie do udziału w zajęciach (np. wstępna lektura, przygotowanie przykładu.)	20	20
2.	Lektura obowiązkowa	25	31
3.	Obowiązkowe zapoznanie się z innymi materiałami lub treściami (np. materiałami audio, wideo, narzędziami, pomocami, oprogramowaniem, sprzętem, aktami prawnymi, dokumentacją, warunkami miejsca pracy itp.)	20	20
4.	Przygotowanie do egzaminu	20	20
Razem		85	91

Literatura obowiązkowa

1.	Zenderowski, R., Szmulik, B., Poglódek, A. (2022). <i>Wprowadzenie do nauki o państwie, polityce i prawie</i> . Wolters Kluwer Polska.
2.	Shively, W. P., Schultz, D. (2022). <i>Power and choice: An introduction to political science</i> . Rowman & Littlefield.

3.	Jabłoński, M., Balicki, R. (2018). <i>Państwo i jego instytucje. Konstytucja, sądownictwo, samorząd terytorialny</i> . Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	Popławska, J. J., Osiński, J. (2014). <i>Oblicza społeczeństwa obywatelskiego: Państwo. Gospodarka. Świat</i> . Szkoła Główna Handlowa w Warszawie – Oficyna Wydawnicza.
2.	Osiński, J. (2014). <i>Polityka publiczna we współczesnym państwie</i> . Szkoła Główna Handlowa w Warszawie – Oficyna Wydawnicza.
3.	Zięba-Zalucka, H. (2016). <i>Organy państwowe w ustroju konstytucyjnym RP</i> . Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Inne materiały dydaktyczne

1.	
2.	
3.	